

แนวคิดการพัฒนาพันดาไปสู่ความเป็นเลิศโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย รัตนวงษ์

ประวัติของ ผศ.ดร.วันชัย รัตนวงษ์ สำหรับผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมในการสัมมนาเมื่อ 30 ส.ค.52 นั้น ท่านจึงไม่ได้ฟังแนวคิดในการพัฒนาการพันดาของประเทศซึ่งเสนอโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันชัย รัตนวงษ์ ตำแหน่งรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยฝ่ายวางแผนและพัฒนา ท่านได้ใช้เวลา 1 ชม.เต็มในการให้ความรู้พร้อมกับเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนางานการพันดาบ้านเราสู่ความเป็นเลิศ ที่ฉีกแนวแบบเปลี่ยนทิศหัวเรือทีเดียว ซึ่งผมประทับใจมาก จึงขอนำมาเล่าสู่กันฟังว่าข้อเสนอของท่านนั้นเป็นอย่างไร แต่เพื่อให้ท่านทราบถึงประวัติของท่านก่อนที่จะไปถึงเนื้อหาของบรรยายจึงขอกล่าวถึงประวัติของท่านสักเล็กน้อยดังต่อไปนี้ ท่านจบการศึกษาระดับปริญญาตรีและโทด้านการศึกษาฟิสิกส์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์ บางแสน จากนั้นท่านไปศึกษาต่อที่ Swinburne University of Technology ที่นคร Melbourne ที่ออสเตรเลียในสาขาปริญญาโท สาขา Computer Integrated Manufacturing และปริญญาเอก ณ มหาวิทยาลัยเดียวกัน ในสาขา Manufacturing Engineering ในปี 2000 ส่วน

ประสบการณ์การทำงานนั้น ท่านเคยเป็นเลขาธิการคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เคยดำรงตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าภาควิศวกรรม มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เคยเป็น Teaching assistant, Industrial Research Institute Swburne, Swinburne University of Technology เคยดำรงตำแหน่งรองหัวหน้าภาควิศวกรรม และเป็นหัวหน้าภาควิศวกรรมลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้ช่วยประธานด้านกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

เนื้อหายุทธศาสตร์ที่น่าเสนอ

- ท่านเริ่มต้นด้วยการเปรียบเทียบการบริหารการฟื้นดากับเรือสินค้าว่าจะเป็นแบบเรือรุ่นใหม่ที่บรรทุุกของได้มากกว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าหรือว่าจะเป็นแบบเรือสินค้ารุ่นเก่าที่ไร้ประสิทธิภาพ บรรทุุกของได้น้อยกว่าเก่ากว่าและมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่า
- ท่านได้เสนอแนะว่าสมาคมฟื้นดาบุคคลใหม่จะต้อง (1) สนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย (2) ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์และธรรมาภิบาล (3) การบริหารจัดการสมาคมจะต้องมีประสิทธิภาพ (4) จะต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของนักกีฬา (5) จะต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของโค้ชและผู้ตัดสิน ผู้จัดการแข่งขัน (6) สมาคมต้องสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในวงการฟื้นดาและการทำงานในสมาคม (7) สมาคมต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิก (8) สมาคมต้องสร้างองค์ความรู้ให้กับสมาชิกอย่างเท่าเทียมกัน
- ท่านเสนอแนะว่า การบริหารสมาคมยุคใหม่จะต้องแข่งขันเปรียบเทียบกับบริหารในอดีตได้หลายแง่ เช่นในแง่ของให้บริการที่มีราคาที่ดีกว่า ซึ่งในแง่ที่ท่านไม่สนับสนุนเท่าใดนัก ในแง่ของการเพิ่มคุณภาพของการให้บริการหรือ การให้บริการพิเศษ และความอ่อนตัวในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของวงการฟื้นดาบนี้แหละคือสิ่งที่สมาคมดาบฯ ควรจะใช้เป็นแนวทางในการสร้างกลยุทธ์ สมาคมฟื้นดาบจะต้องสร้างภาวการณ์ให้มวลสมาชิกติดตามใช้บริการของสมาคมฟื้นดาบอย่างต่อเนื่องด้วยค่าใช้จ่ายที่ต่ำและมีประสิทธิภาพ
- ท่านเสนอว่าการบริหารอย่างมีคุณภาพนั้นมีความหมายสองนัยคือ (1) การทำให้บริการของสมาคมเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง และ (2) ให้บริการที่เหนือความคาดหวังของมวลสมาชิก สำหรับการให้บริการที่ดีมีคุณภาพนั้นหมายถึง การให้บริการที่เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิกและส่งมอบตรงเวลา มันหมายถึงการให้บริการที่มีคุณค่าเพิ่มเติมให้กับมวลสมาชิกเช่น การให้ความรู้ด้านเทคนิคของโค้ชและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง การให้การประกันคุณภาพโค้ชและผู้ตัดสิน การรับรองมาตรฐานของนักกีฬาเป็นต้น การกำหนดจริยธรรมของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการฟื้นดาบ

- ท่านได้เสนอว่า ควรนำแนวคิดโรเบิร์ต แคปแลนในการใช้ Balanced Scorecard ในการบริหารงาน โดยให้คำนึงถึงเป้าหมายในการบริหารอย่างรอบด้านไม่ใช่ว่าเน้นด้านใดด้านหนึ่งโดยไม่คำนึงถึงด้านอื่นๆ โดยขอให้สมาคมพิจารณาเป้าหมายที่สำคัญดังนี้ คือ (1) เป้าหมายด้านการเงิน ทางสมาคมควรคำนึงถึงการหารายได้และการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ (2) เป้าหมายการให้บริการแก่มวลสมาชิกจะต้องคำนึงถึง (3) เป้าหมายการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารภายในสมาคมจะต้องปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ (4) สมาคมจะต้องมีเป้าหมายการจัดระบบการเรียนรู้และการพัฒนา นี่คือนโยบายรอบด้านที่สมาคมควรคำนึงถึงและควรกำหนดให้เกิดความสมดุลย์
- สมาคมควรแบ่งแยกการบริหารและการประชุมแบ่งเป็นส่วนเทคนิคและส่วนบริหาร ซึ่งในส่วนบริหารนั้นควรที่จะเน้นเรื่องทางยุทธศาสตร์ที่ใหญ่ๆ ที่จะมีผลต่อการพัฒนาวงการฟันดาบในระยะยาว ในขณะที่ในส่วนเทคนิคนั้น ควรเน้นรายละเอียด ทั้งสองการประชุมควรแบ่งแยกทั้งคนเข้าประชุมและเรื่องให้ชัดเจน มิเช่นนั้นแล้วการแสดงบทบาทจะไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่ตัดสินใจ ซึ่งท่านให้ข้อเปรียบเทียบว่า ผู้บริหารระดับสูงของสมาคม คิดเรื่องยุทธศาสตร์ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประชุมใ้ใหญ่ มากกว่าที่เรื่องรายละเอียดซึ่งเหมาะสำหรับโต๊ะเล็ก
- ท่านเสนอแนะให้เราทำแผนที่ยุทธศาสตร์เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของสมาคม หรือที่เรียกว่า Strategy Map ว่าจะมีเส้นทางเดินจากจุดเริ่มต้นไปสู่ความเป็นเลิศได้อย่างไร แล้วหน่วยงานใดเกี่ยวข้องบ้าง และที่ระยะเวลาเมื่อใด โดยให้คำนึงถึง ภาพรวมที่สมาคมต้องการจะเห็น การบริการของสมาคมให้กับมวลสมาชิก การบริหารงานภายใน การเรียนรู้และการเติบโต
- ท่านเสนอให้ทำ SWOT ก่อนที่จะจัดทำ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ในการสู่เป้าหมาย และการนำไปปฏิบัติ รวมทั้งการควบคุม สำหรับในการทำ SW นั้นควรเปรียบเทียบกับคู่แข่งหรือเปรียบเทียบกับสมาคมอื่นๆ ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ เปรียบเทียบทักษะของนักกีฬาโค้ช ผู้ตัดสิน การจัดการแข่งขัน ผู้บริหาร เปรียบเทียบทรัพยากรและการเงินฯลฯ ส่วนการทำ OT นั้นให้ดูสถานะแวดล้อมภายนอกอะไรคือโอกาสและอุปสรรคทั้งในปัจจุบันและอนาคต
- ท่านเสนอแนะว่าการกำหนดวิสัยทัศน์นั้นควรมองไกลไปในอนาคตภายใต้ศักยภาพขององค์กรและการพัฒนาความสามารถของคนที่ทำได้ท่ามกลางโอกาสและอุปสรรค และควรเป็นวิสัยทัศน์ที่จูงใจ อุดมคติ เจริญเติบโต และยั่งยืน และควรปรับเปลี่ยนเป้าหมายและทิศทางไปในทิศทางใหม่ที่ดีกว่าเดิม เมื่อตั้งเป้าหมายระยะไกลแล้วก็ควรหันกลับมาดูขีดความสามารถปัจจุบัน ก็จะมีขีดความสามารถไต่ที่ยังเป็นช่องว่างอยู่ ก็ให้พัฒนาขีดความสามารถนั้นขึ้นมาโดยอาศัยความคิดสร้างสรรค์หลายๆ ทางเลือก จากนั้นจึงเลือกแนวคิดที่ดีที่สุดที่เป็นที่ต้องการของมวลสมาชิก เช่น การให้ได้เหรียญทองในโอลิมปิกปี 2016 เป็นต้น ส่วนภารกิจก็คือ สิ่งที่จะต้องก้าวไปให้ถึงเพื่อเป็นบันไดก้าวสู่เป้าหมายสุดท้าย เช่น การเป็นแนวหน้าในวงการฟันดาบของเอเชีย การเป็นแนวหน้า

ของพินดาบโลก ท่านเปรียบเทียบภารกิจเหมือนกับยอดเขาที่ต้องผ่านไต่ก่อนที่จะสามารถพิชิตยอดเขา
เป้าหมายสุดท้าย ส่วนการจะไปถึงเป้าหมายซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นป่าหนึ่งหรือป่าบินั้น ทาง
สมาคมคมจะต้องหาวิธีการหรือยุทธศาสตร์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

- ท่านให้ข้อคิดว่าการสร้างความเป็นเลิศนั้นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบห้าตัวหลักคือ (1)
คุณภาพของนักกีฬา (2) คุณภาพของโค้ช (3) สิ่งอำนวยความสะดวก (4) เงินสนับสนุน และ
โครงสร้างให้ความช่วยเหลือ (5) ความเป็นนานาชาติ
- ท่านเสนอวิสัยทัศน์ให้กับสมาคมพินดาบ คือ สร้างความสามารถกีฬาพินดาบสู่มาตรฐานระดับ
โลกอย่างยั่งยืน โดยกำหนดภารกิจไว้ 8 พันธกิจคือ (1) มีผลงานของนักกีฬาในการแข่งขันระดับ
นานาชาติอย่างต่อเนื่อง (2) มีผู้ฝึกสอน กรรมการผู้ตัดสิน และนักกีฬาที่มีความสามารถเฉพาะทาง
เป็นที่ยอมรับในวงการพินดาบ อย่างโดดเด่น (3) มีระบบการบริหารดีเยี่ยมมีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผลที่เป็นสากล (4) ผลิตนักกีฬาที่มีคุณภาพและคุณธรรม โดยเป็นที่ต้องการของวงการ
กีฬา (5) เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการ ที่เป็นที่เชื่อถือต่อสังคม และความรับผิดชอบต่อ
สังคม (6) เป็นสมาคมที่มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อประชาชนทั่วไป (7) เป็นแหล่งผลิต
ผู้นำและบุคคลตัวอย่างของสังคมและประเทศชาติ (8) สร้างจิตสำนึกให้นักกีฬาเป็นประชากรที่มี
คุณภาพของประเทศ
- ท่านเสนอให้จัดทำแผนยุทธศาสตร์จำนวน 9 แผนสนับสนุนพันธกิจ คือ (1) แผนยุทธศาสตร์พัฒนา
คุณภาพนักกีฬา (2) แผนยุทธศาสตร์พัฒนาผู้ฝึกสอนและกรรมการผู้ตัดสิน (3) แผนยุทธศาสตร์
พัฒนาเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชน (4) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการ (5) แผน
ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการเงินและสิ่งอำนวยความสะดวก (6) แผนยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการ
บริการความรู้สู่สังคม (7) แผนยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมกีฬาพินดาบสู่มาตรฐานโลก (8) แผน
ยุทธศาสตร์การเพิ่มทักษะด้านภาษาอังกฤษให้กับนักกีฬา กรรมการผู้ตัดสิน โค้ช และผู้บริหารของ
สมาคม (9) แผนยุทธศาสตร์กลยุทธ์ในจัดรายการแข่งขัน

สุดท้ายนี้ต้องขอขอบคุณทางมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และท่านอธิการบดี และท่าน ผศ.วันชัย ที่ได้
สนับสนุนและได้ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสมาคมพินดาบฯ เป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้